

บทที่ 5

สรุปผลการวิจัยและข้อเสนอแนะ

ในการวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์ เพื่อต้องการศึกษาโดยการทดสอบเพื่อเปรียบเทียบประสิทธิภาพของแผนภูมิควบคุมสำหรับการตรวจสอบกระบวนการที่มีการเปลี่ยนแปลงในค่าเฉลี่ยของตัวแปรสุ่ม 2 ตัวที่มีการแจกแจงแบบทวิคูณปกติ แผนภูมิควบคุมที่ใช้ในการศึกษามีทั้งหมด 3 แบบ คือแผนภูมิควบคุมเชิงเดี่ยว \bar{X} แผนภูมิควบคุม Hotelling และ แผนภูมิควบคุมเชิงพหุ Shewhart \bar{X}

โดยศึกษาจากค่าประมาณจำนวนความยาววิ่งโดยเฉลี่ย(ARL)ที่ใช้ในการตรวจสอบแผนภูมิควบคุมทั้ง 3 แบบ ดังกล่าวมาข้างต้น เพื่อหาข้อสรุปว่าแผนภูมิควบคุมแบบใดมีประสิทธิภาพมากกว่าในแต่ละสถานการณ์ ดังต่อไปนี้

1. ชุดตัวอย่างที่สุ่มมาจากประชากรที่มีการแจกแจงแบบทวิคูณปกติ

เวกเตอร์ค่าเฉลี่ย μ_0 เท่ากับ 0

เมทริกซ์ความแปรปรวนร่วม Σ เท่ากับ
$$\begin{bmatrix} \sigma_1^2 & \rho\sigma_1\sigma_2 \\ \rho\sigma_1\sigma_2 & \sigma_2^2 \end{bmatrix}$$
 โดยที่ ρ, σ_1^2 และ σ_2^2

ทราบค่าและมีค่าคงที่ ในการวิจัยครั้งนี้ กำหนดให้ σ_1^2 และ σ_2^2 เท่ากับ 1

2. ระดับการเปลี่ยนแปลงของค่าเฉลี่ย ($\delta\sigma$) ทั้ง X_1 และ X_2 ดังนี้

- 2.1 ระดับการเปลี่ยนแปลงของค่าเฉลี่ย X_1 ($\delta_1\sigma_1$) เท่ากับ 0.0, 0.1, 0.3, 0.5 และ 0.7

- 2.2 ระดับการเปลี่ยนแปลงของค่าเฉลี่ย X_2 ($\delta_2\sigma_2$) มี 2 กรณีคือ

- 2.2.1 ให้ $\delta_2\sigma_2$ มีค่าเป็นบวก เท่ากับ 0.1, 0.3, 0.5, 0.7, 0.9, 1.1 และ 1.3

- 2.2.2 ให้ $\delta_2\sigma_2$ มีค่าเป็นลบ เท่ากับ -0.1,-0.3,-0.5,-0.7,-0.9,-1.1 และ-1.3

3. ขนาดตัวอย่างสุ่ม (n) ในแต่ละชุดตัวอย่าง เท่ากับ 10

ในการวิจัยครั้งนี้ได้ใช้หลักการจำลองข้อมูลด้วยเทคนิคมอนติคาร์โลเป็นตัวหลักในการดำเนินการทดสอบ โดยเขียนโปรแกรมคอมพิวเตอร์ด้วย VBA บน Microsoft Excel เพื่อสร้าง

ข้อมูลให้มีลักษณะตามที่กำหนดไว้ ซึ่งได้กำหนดการจำลองทั้งหมด 10,000 รอบและใช้ Microsoft Excel ในการคำนวณค่าต่างๆที่ต้องการ ในแต่ละสถานการณ์ที่ต้องการศึกษา สามารถสรุปผลของการวิจัยเป็นดังนี้

5.1 สรุปผลการวิจัยการเปรียบเทียบจำนวนความยาววิ่งโดยเฉลี่ย (ARL)

จากการทดลองโดยใช้หลักการจำลองแบบข้อมูลกระบวนการผลิต ให้ประชากรมีการแจกแจงแบบทวิคูณปกติ(Bivariate Normal Distribution)

เมื่อกระบวนการผลิตเกิดการเปลี่ยนแปลงในค่าเฉลี่ยจากค่าเฉลี่ยเดิมคือ μ_0 เท่ากับ 0 ไปเป็น ค่าเฉลี่ยใหม่ คือ $\mu_1 = \mu_0 + \delta\sigma$ ถ้าค่าสถิติของแผนภูมิควบคุมทั้ง 3 แบบ ตกออกนอกขอบเขตควบคุม จะถือว่ากระบวนการผลิตปกติ โดยเปรียบเทียบกับค่าประมาณ (ARL) ที่ได้ แผนภูมิควบคุมใดให้ค่าประมาณ (ARL) ต่ำสุด แสดงว่าแผนภูมิควบคุมนั้นมีประสิทธิภาพดีที่สุด ในการวิจัยครั้งนี้สามารถสรุปในแต่ละกรณีดังนี้

กรณี 1 ค่าเฉลี่ยของตัวแปร X_1 ไม่มีการเปลี่ยนแปลง ($\delta_1\sigma_1 = 0.0$) แต่ ค่าเฉลี่ยของตัวแปร X_2 มีการเปลี่ยนแปลง ($\delta_2\sigma_2 \neq 0.0$) ซึ่งผลสรุปโดยรวมแต่ละสถานการณ์ที่ศึกษา สามารถสรุปได้ดัง ตารางที่ 5.1

กรณี 2 ค่าเฉลี่ยของตัวแปร X_1 มีการเปลี่ยนแปลง ($\delta_1\sigma_1 \neq 0.0$) และค่าเฉลี่ยของตัวแปร X_2 มีการเปลี่ยนแปลง ($\delta_2\sigma_2 \neq 0.0$) ซึ่งผลสรุปโดยรวมแต่ละสถานการณ์ที่ศึกษา สามารถสรุปได้ดัง ตารางที่ 5.2

ตารางที่ 5.1 แผนภูมิควบคุมที่มีประสิทธิภาพที่สุด จำแนกตาม ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ (ρ) และระดับการเปลี่ยนแปลงของค่าเฉลี่ย ($\delta\sigma$) เมื่อ กำหนดให้ $\delta_1\sigma_1 = 0$ และ $\delta_2\sigma_2 \neq 0$

		$\delta_1\sigma_1$	$\delta_2\sigma_2$ เปลี่ยนแปลง ด้านบวก	แผนภูมิควบคุม ที่มีประสิทธิภาพ มากที่สุด	$\delta_1\sigma_1$	$\delta_2\sigma_2$ เปลี่ยนแปลง ด้านลบ	แผนภูมิควบคุม ที่มีประสิทธิภาพ มากที่สุด
ρ	0	0.0	ทุกค่าที่กำหนด	Uni- \bar{X} และ MS- \bar{X}	0.0	ทุกค่าที่กำหนด	Uni- \bar{X} และ MS- \bar{X}
	0.5และ-0.5	0.0	ทุกค่าที่กำหนด	Hotelling	0.0	ทุกค่าที่กำหนด	Hotelling
	0.9และ-0.9	0.0	ทุกค่าที่กำหนด	Hotelling	0.0	ทุกค่าที่กำหนด	Hotelling
กำหนดให้							
$\delta_1\sigma_1$ เท่ากับ	0.1,0.3,0.5 และ 0.7			$\delta_2\sigma_2$ เท่ากับ	0.1,0.3,0.5,0.7,0.9,1.1 และ1.3		
					-0.1,-0.3,-0.5,-0.7,-0.9,-1.1 และ-1.3		

ตารางที่ 5.2 แผนภูมิควบคุมที่มีประสิทธิภาพดีสุด จำแนกตาม ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ (ρ) และระดับการเปลี่ยนแปลงของค่าเฉลี่ย ($\delta\sigma$) เมื่อ กำหนดให้ $\delta_1\sigma_1 \neq 0$ และ $\delta_2\sigma_2 \neq 0$

		$\delta_1\sigma_1$	$\delta_2\sigma_2$ เปลี่ยนแปลง ด้านบวก	แผนภูมิควบคุมที่มีประสิทธิภาพดีสุด	$\delta_1\sigma_1$	$\delta_2\sigma_2$ เปลี่ยนแปลง ด้านลบ	แผนภูมิควบคุมที่มีประสิทธิภาพดีสุด	
p	0	0.1	0.1	Uni- \bar{X} ,MS- \bar{X} และ Hotelling	0.1	-0.1	Uni- \bar{X} ,MS- \bar{X} และ Hotelling	
			0.3	Hotelling		-0.3	Hotelling	
			0.5,0.7,0.9,1.1 และ 1.3	Uni- \bar{X} และ MS- \bar{X}		-0.5,-0.7,-0.9,-1.1 และ -1.3	Uni- \bar{X} และ MS- \bar{X}	
		0.3,0.5 และ 0.7	0.5,0.7,0.9,1.1 และ 1.3	Hotelling	0.3,0.5 และ 0.7	-0.5,-0.7,-0.9,-1.1 และ -1.3	Hotelling	
	0.5	0.1	0.1 และ 0.3	Uni- \bar{X}	ทุกค่าที่กำหนด	ทุกค่าที่กำหนด	Hotelling	
			0.5,0.7,0.9,1.1 และ 1.3	MS- \bar{X}				
		0.3,0.5 และ 0.7	0.3,0.5,0.7,0.9,1.1 และ 1.3	Uni- \bar{X}				
	-0.5	ทุกค่าที่กำหนด	ทุกค่าที่กำหนด	Hotelling	0.1	-0.1 และ -0.3	Uni- \bar{X}	
					0.3,0.5 และ 0.7	-0.5,-0.7,-0.9,-1.1 และ -1.3	MS- \bar{X}	
	กำหนดให้							
	$\delta_1\sigma_1$ เท่ากับ	0.1,0.3,0.5 และ 0.7			$\delta_2\sigma_2$ เท่ากับ	0.1,0.3,0.5,0.7,0.9,1.1 และ 1.3		
					-0.1,-0.3,-0.5,-0.7,-0.9,-1.1 และ -1.3			

ตารางที่ 5.2 (ต่อ)

		$\delta_1\sigma_1$	$\delta_2\sigma_2$ เปลี่ยนแปลง ด้านบวก	แผนภูมิควบคุมที่มีประสิทธิภาพ มากที่สุด	$\delta_1\sigma_1$	$\delta_2\sigma_2$ เปลี่ยนแปลง ด้านลบ	แผนภูมิควบคุมที่มีประสิทธิ ภาพมากที่สุด
P	0.9	0.1	0.1	Uni- \bar{X}	ทุกค่าที่กำหนด	ทุกค่าที่กำหนด	Hotelling
		0.3	0.3				
		0.5	0.5				
		0.7	0.7				
		0.1	0.3,0.5,0.7,0.9,1.1 และ 1.3	Hotelling	ทุกค่าที่กำหนด	-0.9,-1.1 และ -1.3	Hotelling และ MS- \bar{X}
	กรณีอื่นๆ เมื่อค่า $\delta_1\sigma_1$ และ $\delta_2\sigma_2$ มีค่านอกเหนือจากข้างต้นดูรายละเอียดผลสรุป ได้จากตารางที่ 4.3-4.7						
	-0.9	ทุกค่าที่กำหนด	ทุกค่าที่กำหนด	Hotelling	0.1	-0.1	Uni- \bar{X}
					0.3	-0.3	
					0.5	-0.5	
					0.7	-0.7	
ทุกค่าที่กำหนด		-0.9,-1.1และ-1.3	Hotelling และ MS- \bar{X}	0.1	-0.3,-0.5,-0.7,-0.9,-1.1 และ-1.3	Hotelling	
กรณีอื่นๆ เมื่อค่า $\delta_1\sigma_1$ และ $\delta_2\sigma_2$ มีค่านอกเหนือจากข้างต้นดูรายละเอียดผลสรุป ได้จากตารางที่ 4.3-4.7							
กำหนดให้							
$\delta_1\sigma_1$ เท่ากับ	0.1,0.3,0.5 และ 0.7			$\delta_2\sigma_2$ เท่ากับ	0.1,0.3,0.5,0.7,0.9,1.1 และ 1.3		
					-0.1,-0.3,-0.5,-0.7,-0.9,-1.1 และ -1.3		

จากตารางที่ 5.1 และ 5.2 เมื่อ $p \neq 0$ ถ้าวิเคราะห์โดยใช้ค่าผลต่างของระยะทาง Mahalanobis กับ ระยะทาง ยูคลิด สามารถสรุปผลโดยรวมจากตารางที่ 5.3 ได้ดังนี้

ตารางที่ 5.3 แผนภูมิควบคุมที่มีประสิทธิภาพดีที่สุด จำแนกตามค่าผลต่างของระยะทาง Mahalanobis กับ ระยะทาง ยูคลิด เมื่อค่า $p, \delta_1\sigma_1$ และ $\delta_2\sigma_2$ เกิดการเปลี่ยนแปลงไปตามที่กำหนด

p	$\delta_1\sigma_1$	$\delta_2\sigma_2$	ค่า $D_M - D_E$	แผนภูมิควบคุมที่มีประสิทธิภาพดีที่สุด
0.5, -0.5, 0.9 และ -0.9	ทุกค่าที่กำหนด	ทุกค่าที่กำหนด	มีค่าเป็นลบ	แผนภูมิควบคุมเชิงเดี่ยว \bar{X}
			มีค่าเป็นบวกและส่วนใหญ่มีค่าน้อยกว่า 0.1	แผนภูมิควบคุมเชิงพหุ Shewhart \bar{X}
			มีค่าเป็นบวกและส่วนใหญ่มีค่ามากกว่าหรือเท่ากับ 0.1	แผนภูมิควบคุม Hotelling
กำหนดให้				
$\delta_1\sigma_1$ เท่ากับ	0.1, 0.3, 0.5 และ 0.7	$\delta_2\sigma_2$ เท่ากับ	0.1, 0.3, 0.5, 0.7, 0.9, 1.1 และ 1.3	
			-0.1, -0.3, -0.5, -0.7, -0.9, -1.1 และ -1.3	

5.2 ข้อเสนอแนะ

ผลการวิจัยครั้งนี้มีข้อเสนอแนะเป็น 2 ด้าน คือ

1. ด้านการนำไปใช้ประโยชน์

ในการเลือกใช้แผนภูมิควบคุม เมื่อประชากรมีการแจกแจงแบบทวิคูณปกติ(Bivariate Normal Distribution) ทุกสถานการณ์ที่ทำการศึกษา พบว่าถ้าต้องการตรวจสอบกระบวนการผลิตที่มีการเปลี่ยนแปลงในค่าเฉลี่ย ควรพิจารณาการเลือกใช้แผนภูมิควบคุมให้เหมาะสม เพื่อให้ผลสรุปถูกต้องมากที่สุด ทั้งนี้ขึ้นอยู่กับค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์(ρ) และระดับการเปลี่ยนแปลงของค่าเฉลี่ย ($\delta\sigma$) ทั้ง 2 ตัวแปร ในทางปฏิบัติ ถ้าสมมติว่าทราบค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์(ρ) เนื่องจากใช้ข้อมูลเดิมจากกระบวนการผลิต เพื่อใช้ประมาณค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์(ρ)

ถ้าต้องการใช้แผนภูมิควบคุมในการตรวจสอบค่าเฉลี่ยของกระบวนการผลิต สามารถจำแนกตามระดับการเปลี่ยนแปลงของค่าเฉลี่ย($\delta\sigma$) ได้เป็น 2 กรณีดังนี้

1. กรณี ค่า $\delta_1\sigma_1 = 0.0$ และ $\delta_2\sigma_2 \neq 0.0$

ถ้า $\rho = 0$ ควรใช้แผนภูมิควบคุมเชิงเดี่ยว \bar{X} หรือ แผนภูมิควบคุมเชิงพหุ Shewhart \bar{X} ในการตรวจสอบ

ถ้า $\rho = 0.5, -0.5, 0.9$ และ -0.9 ควรใช้แผนภูมิควบคุม Hotelling ในการตรวจสอบ

2. กรณี ค่า $\delta_1\sigma_1 \neq 0.0$ และ $\delta_2\sigma_2 \neq 0.0$

2.1 ค่า $\delta_1\sigma_1$ มีค่าบวก และ $\delta_2\sigma_2$ มีค่าลบ (ค่า $\delta_1\sigma_1$ และ $\delta_2\sigma_2$ มีเครื่องหมายต่างกัน)

ถ้า $\rho = 0.5, -0.5, 0.9$ และ -0.9 ควรใช้แผนภูมิควบคุม Hotelling ในการตรวจสอบ ส่วนกรณี $\rho = 0$ สามารถศึกษารายละเอียดได้จากตารางที่ 5.2

2.2 ค่า $\delta_1\sigma_1$ มีค่าบวกและ $\delta_2\sigma_2$ มีค่าบวก (ค่า $\delta_1\sigma_1$ และ $\delta_2\sigma_2$ มีเครื่องหมายเหมือนกัน)

ถ้า $\rho = 0.5, -0.5, 0.9$ และ -0.9 สามารถศึกษารายละเอียดการเลือกใช้แผนภูมิควบคุมที่มีประสิทธิภาพดีที่สุดได้จากตารางที่ 5.2

2. ในด้านการทำวิจัยเพื่อศึกษาต่อ

ในการทำวิจัยเพื่อการศึกษาต่อ อาจจะทำได้ดังนี้

1) ในการวิจัยครั้งนี้ได้ทำการศึกษาแผนภูมิควบคุมสำหรับตรวจสอบกระบวนการผลิตที่มีการเปลี่ยนแปลงในค่าเฉลี่ยภายใต้ประชากรที่มีการแจกแจงแบบทวิคูณปกติคือมี 2 ตัวแปรที่มีความสัมพันธ์กันและทราบค่าของเวกเตอร์เฉลี่ยและเมทริกซ์ความแปรปรวนร่วม

ดังนั้นจึงอาจจะศึกษาในกรณีมีตัวแปรมากกว่า 3 ตัวที่มีการแจกแจงแบบปกติและมีความสัมพันธ์กันและไม่ทราบค่าของเวกเตอร์เฉลี่ยและเมทริกซ์ความแปรปรวนร่วม

2) ในการวิจัยครั้งต่อไปอาจจะศึกษาในกรณีที่ตัวแปร 2 ตัวที่มีความสัมพันธ์กันมีการแจกแจงเบี่ยงเบนไปจากการแจกแจงแบบปกติ

3) ในการศึกษาวิจัยครั้งต่อไปสำหรับแผนภูมิควบคุมเชิงเดี่ยว \bar{X} เพื่อใช้ตรวจสอบกระบวนการผลิตและเปรียบเทียบประสิทธิภาพของแผนภูมิควบคุม เมื่อกระบวนการผลิตมีการเปลี่ยนแปลงในค่าเฉลี่ยอาจจะศึกษาเพิ่มเติม โดยการใช้ขอบเขตควบคุมที่พื้นที่ภายใต้เส้นโค้งปกติต่ำกว่า 99.73 % หรือ ขอบเขตน้อยกว่าหรือเท่ากับ 2.5σ

4) ในการวิจัยครั้งต่อไปอาจจะศึกษาในกรณีที่ตัวแปร 2 ตัวที่มีความสัมพันธ์กันมีการแจกแจงเบี่ยงเบนไปจากการแจกแจงแบบปกติ

5) ในการศึกษาวิจัยครั้งต่อไปอาจจะศึกษาเปรียบเทียบแผนภูมิควบคุมอื่น ๆ เช่น แผนภูมิควบคุมเชิงเดี่ยว เช่น Moving Centerline Exponentially Weighted Moving Average(MCEWMA) ของ Christina M. Mastrangelo and Evelyn C. Brown

แผนภูมิควบคุมเชิงพหุ เช่น A kernel – distance – based multivariate control chart ของ Ruixiang Sun and Fugee Tsung